הַלָּכוֹת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה סִימָן קמא

בִּיאוּרִים וּמוּסָפִים

[משנ"ב ס"ק טז]

אֶלָּא שֶׁיַּעַמְדוּ עִמּוֹ אֶחָד לִימִינוֹ וְאֶחָד לִשְׂמֹאלוֹ כְּנֶגֶד הָאָבוֹת[7].

7) ולענין סדר עמידת שליח הציבור והעולה, כתב בסידור יעב"ץ (סוף הלכות קריאת התורה דיני מנין העולים אות יג) וכן הכף החיים (ס"ק כב, בשם הגנת ורדים) שהעולה לתורה יעמוד לימין שליח הציבור, והסגן יעמוד לשמאלו. והערוך השלחן (ס"ז) כתב שיעמדו השליח ציבור והסגן משני צדדי העולה, והקצות השלחן (סי' כה בדה"ש ס"ק יא) כתב שיש הנוהגים שהסגן עומד מימין הבימה אצל העולה לתורה, ובידו יד העשויה מכסף להראות לקורא המקום שעומד בו.

ואם הקורא עצמו הוא המברך, כתב בסידור יעב"ץ (שם) שיש להעמיד אדם אחר לימינו בעת הקריאה, שלעולם צריך שלשה אנשים מסביב לספר תורה שעל הבימה.

[משנ"ב ס"ק יז]

לָכֵן צָרִיךְ הַקּוֹרֵא לְהַמְתִּין אֲפִלּוּ עַל הַמְּעוּט שֶׁיִּגְמְרוּ הָאָמֵן[8] וכו', שֶׁהַמְּנַהֵג שֶׁהַקּוֹרֵא עוֹנֶה אָמֵן עִם הַצִּבּוּר בְּקוֹל רָם[9].

8) וכן בכל מקום שמוציא שליח הציבור או המברך את הרבים ידי חובתם, כתב לעיל (סי' קכד ס"ק לח) שצריך להמתין אף לאותם הטועים המאריכים באמן, כדי שישמעו גם הם את הברכה ויצאו ידי חובה. וכעין זה כתב לעיל (סי' קכח ס"ק סה) לענין ברכת כהנים, שאחר שברכו הכהנים 'אשר קדשנו במצוותיו של אהרן' אינם רשאים להתחיל 'ברכך' עד שיכלה אמן מפי כל הציבור, שכיון שיש חיוב על כל העם לשמוע את הברכה מפי הכהנים, יש להמתין אף לאותם אנשים הטועים ומאריכים באמן יותר מדאי. אמנם, לענין הבוצע על הפת, שכתב השו"ע לקמן (סי' קסז סט"ז) שאינו רשאי לבצוע עד שיכלה אמן מפי רוב העונים, כתב המשנ"ב שם (ס"ק פה) שאף שעניית אמן מכלל הברכה היא, אין צריך להמתין על אותו מיעוט אנשים המאריכים באמן יותר מדאי, ומשום שאינם אלא טועים, וראה מה שכתבנו לקמן (סי' קסז ס"ק פה).

9) ואף על פי שאמרו חז"ל (ברכות מה, א) שאין העונה אמן רשאי להגביה את קולו יותר מן המברך, וכן פסק השו"ע לעיל (סי' קכד סי"ב), כתב הא"א (בוטשאטש, מהדו"ת סי' קכד סי"ב) שנהגו שהקורא אומר אמן בקול רם כמו קול קריאתו, וקורא אחר כך. והטעם כתב הקצות השלחן (סי' כה בדה"ש ס"ק לה) שכיון שהוא לצורך [במבואר כאן במשנ"ב, שיבינו שמתחיל לקרוא ויטו אוזן לשמוע], מותר להגביה קולו יותר מהמברך. וכן כתב בשו"ת שלמת חיים (סי' קמה) שהנח להם לישראל שנהגו כן, וכעין שכתב המשנ"ב לעיל (שם ס"ק מז) שאם כוונתו בהרימו קולו כדי לזרז העם שיענו גם הם, מותר [אך ראה בחיי אדם (כלל ל ס"ד) שכתב שיש להזהיר את הקורא שלא יגביה קולו בשעה שעונה אמן יותר מהמברך].

[משנ"ב ס"ק יח]

פָּרוּשׁ, מִן הַדִּין אֵין שׁוּם חֲשָׁשׁ אִסּוּר[10], וְעַל-כֵּן אִם קָרָאוּהוּ וּכְבָר עָלָה לֹא יֵרֵד[11], אַךְ לְכַתְּחִלָּה אֵין מַנִּיחִים לְקָרוֹת מִשּׁוּם עַיִן הָרָע[12].

10) וזה שלא כארחות חיים (הל' שני וחמישי אות כו, הובא בב"י), הסובר שיש איסור לקרוא לתורה שני אחים, או אב עם בנו בזה אחר זה, מפני שהם פסולי עדות זה לזה, וכתיב (תהלים יט ח) "עדות ה' נאמנה".

11) אבל אם עדיין לא עלה, כתב השערי אפרים (שער א סל"ג) שאף על פי שקראוהו לא יעלה.

12) ולתת לשני אחים הגבהה וגלילה, הורה הגרי"ש אלישיב (אשרי האיש ח"א פכ"ב אות מא) שמותר, וכן דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני פסח קובץ ענינים אות טו).

[משנ"ב ס"ק יט]

וְיֵשׁ שֶׁמַּחְמִירִין אֲפִלּוּ אָב עִם בֶּן-בְּנוֹ מִשּׁוּם עֵינָא בִּישָׁא[13].

13) אולם בבן בתו, כתב הכף החיים (ס"ק כז) שאין להחמיר.

[משנ"ב ס"ק כ]

אֲבָל אִם מוֹצִיאִין סֵפֶר-תּוֹרָה אַחֶרֶת מֻתָּר[14].

14) ובשבת שמוציאים בה שלשה ספרי תורה, והקורא בספר השני אינו קורא את המפטיר אלא משלים את הקריאה, ואין הפסק של קדיש בין שני הספרים הראשונים, כתב השערי אפרים (שער א סל"ב) שאף על פי שהוא ספר אחר, יש להחמיר קצת שלא לקרוא שני אחים בזה אחר זה אם לא שיש צורך בדבר.

וכן להעלות שני אחים אחד לחתן תורה ואחד לחתן בראשית, הסתפק בזה המקור חיים (סי' תרסט קיצור הלכות). והשערי אפרים (שם) כתב להתיר, ובספר דרכי חיים ושלום (מנהגי מונקאטש, אות תתט) כתב, שכך גם נהג בעל המנחת אלעזר ואביו בעל הדרכי תשובה. ובפתחי שערים (שם) כתב, שבשיירי כנסת הגדולה משמע שלעולם בשני ספרים אין לחוש משום עין הרע.

[משנ"ב ס"ק כב]

מִשּׁוּם כְּבוֹד הַצִּבּוּר שֶׁלֹּא יַמְתִּינוּ עָלָיו הַרְבֵּה[15].

15) ולטעם זה, כתב התורת חיים (סופר, ס"ק ה) שבמקום שנוהגים לקרוא את העולה לתורה לפני שאומרים 'מי שברך' לעולה שלפניו, ואין שייך הטעם של כבוד הציבור, יכול לעלות בדרך ימין אף על פי שהיא ארוכה [אולם לטעם השני שהביא המשנ"ב, משום כבוד התורה, אין חילוק בזה].

[משנ"ב ס"ק כה]

וְיָרַד בַּפַּחַד שֶׁכְּנֶגְדּוֹ[16] וכו', "לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר בָּא בוֹ כִּי נִכְחוֹ יֵצֵא"[17].

16) וכשיורד מהתיבה, כתב המג"א לעיל (סי' קלב ס"ק ו) שלא ירד כשאחוריו לתיבה, אלא יצדד.

17) ומחמת זה כתב השו"ע לקמן (סי' קנא ס"ה) שמי שנכנס להתפלל בבית הכנסת, מצוה עליו שיכנס בפתח אחד ויצא בפתח אחר, וכתב המשנ"ב שם (ס"ק כא) בטעם הדבר, שיהא נראה כמחבב את הדבר.

[משנ"ב ס"ק כו]

לָכֵן מַמְתִּינִין עַד שֶׁיִּסַּיֵּם הַשֵּׁנִי[18].

18) ואין מפורש בדבריו אם ממתינים רק לסיום הקריאה או אף לסיום הברכה שלאחריה, והחיי אדם (כלל לא ס"י) כתב שיש להמתין עד שיסיים השני את הברכה, משום שבהליכה לא יוכל לשמוע את הברכה.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

הִלְכוֹת קְרִיאַת סֵפֶר תּוֹרָה סִימָן קמא

בְּאֵר הַגּוֹלָה

ח יְרוּשַׁלְמִי הֲבִיאוֹ הָרִי״ף וְהָרֹא״ש פֶּרֶק ג׳ דִּמְגִלָּה **ט** סוֹטָה לט **י** כָּל־בּוֹ סִימָן כ וּמְרַדְּכִי בַּהֲלָכוֹת קְטַנּוֹת **כ** כְּתָבֵי רַבִּי יִשְׂרָאֵל קי״ט **ל** בֵּית־יוֹסֵף

הַמִּלָּה אוֹמְרָהּ הָעוֹלֶה: ד [ח]**אִם שְׁלִיחַ־צִבּוּר רוֹצֶה לְבָרֵךְ לְעַצְמוֹ וְלִקְרוֹת צָרִיךְ שֶׁיַּעֲמֹד אַחֵר אֶצְלוֹ, שֶׁכְּשֵׁם שֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה** (טו) **עַל־יְדֵי סַרְסוּר כָּךְ אָנוּ צְרִיכִים** (טז) **לִנְהֹג בָּהּ עַל־יְדֵי סַרְסוּר: ה** [ט]**אֵין הַצִּבּוּר רַשָּׁאִים לַעֲנוֹת אָמֵן עַד שֶׁתִּכְלֶה בְּרָכָה מִפִּי הַקּוֹרֵא, וְאֵין הַקּוֹרֵא רַשַּׁאי לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה עַד שֶׁיִּכְלֶה** (יז) **אָמֵן מִפִּי** (ד) **הַצִּבּוּר: ו** (יח) [י]**יְכוֹלִים לִקְרוֹת שְׁנֵי אַחִים זֶה אַחַר זֶה, וְהַבֵּן אַחַר הָאָב, וְאֵין מַנִּיחִים אֶלָּא** (יט) **בִּשְׁבִיל** (ה) **עַיִן הָרָע.** (כ) וַאֲפִלּוּ אִם אֶחָד הוּא הַשְּׁבִיעִי (ו) וְאֶחָד הוּא הַמַּפְטִיר לֹא יִקְרְאוּ הַשֵּׁנִי (כא) בִּשְׁמוֹ מִשּׁוּם עַיִן הָרָע (מהרי״ל): **ז** [כ]**הָעוֹלֶה לַמִּגְדָּל עוֹלֶה בַּפֶּתַח שֶׁהוּא לוֹ** (כב) **בְּדֶרֶךְ קְצָרָה מִמְּקוֹמוֹ, וְיֵרֵד מֵהַמִּגְדָּל בְּדֶרֶךְ אַחֵר** (כג) **שֶׁהוּא לוֹ בְּדֶרֶךְ אֲרֻכָּה עַד מְקוֹמוֹ.** [ל]**וְאִם שְׁנֵי הַדְּרָכִים שָׁוִים,** (כד) **עוֹלֶה בַּפֶּתַח שֶׁהוּא לוֹ בְּדֶרֶךְ יָמִין** (כה) **וְיוֹרֵד בַּפֶּתַח שֶׁכְּנֶגְדּוֹ.** (וְלֹא יֵרֵד (כו) עַד שֶׁעָלָה כְּבָר (ז) הָרָאוּי לִקְרוֹת אַחֲרָיו) (מרדכי הגדול):

בַּאֵר הֵיטֵב

בְּלַחַשׁ, וַאפ״ה מַשְׁמִיעַ לְאָזְנָיו, הָכֵי נַמֵּי כֵּן: (ד) **הַצִּבּוּר.** אֲפִלּוּ יֵשׁ שֶׁמַּאֲרִיכִין בְּאָמֵן צָרִיךְ לְהַמְתִּין עֲלֵיהֶם, מ״א, ע״ל סִימָן קכח סי״ח: (ה) **עַיִן הָרָע.** וְה״ה אָב וּבֶן־בְּנוֹ, שכנה״ג, ופר״ח כָּתַב עָלָיו: וְלֹא נְהִירָא לִי. נִשְׁאַלְתִּי, כֵּיוָן שֶׁהַטַּעַם הוּא בִּשְׁבִיל עַיִן הָרָע, אִם רוֹצֶה לַעֲלוֹת אִם מַנִּיחִין אוֹתוֹ לַעֲלוֹת אוֹ לֹא; הֶעֱלָה בְּסֵפֶר יַד־אַהֲרֹן: אִם כְּבָר עָלָה לֹא יֵרֵד וּמִכ״ש אִם כְּבָר הִתְחִיל לְבָרֵךְ שֶׁלֹּא יַפְסִיק, אֲבָל אִם רוֹצֶה לַעֲלוֹת מוֹחִין בְּיָדוֹ, וְכ״כ הפר״ח וכנה״ג, ע״ש: (ו) **וְאֶחָד הוּא הַמַּפְטִיר.** כָּתַב בְּשכנה״ג דְּהַיְנוּ דַּוְקָא בְּמַפְטִיר שֶׁל שַׁבָּת שֶׁקּוֹרֵא הַמַּפְטִיר בַּס״ת שֶׁקָּרָא הַשְּׁבִיעִי כֵּיוָן דִּשְׁנֵיהֶם קוֹרִין בְּס״ת א׳ אִיכָּא עֵינָא בִּישָׁא, אֲבָל הַמַּפְטִיר דִּי״ט וְכִיוֹצֵא שֶׁמּוֹצִיאִין ב׳ סְפָרִים אֵין קְפִידָא: (ז) **הָרָאוּי לִקְרוֹת אַחֲרָיו.** וְהַמִּנְהָג לְהַמְתִּין עַד שֶׁמַּתְחִיל

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(יג) דְּכֵיוָן שֶׁאֵין אוֹמְרִים שְׁנֵיהֶם בֶּבֶת־אַחַת לֵיכָא חֲשָׁשׁ דִּתְרֵי קָלֵי לָא מִשְׁתַּמְעֵי: **ד** (טו) **עַל־יְדֵי סַרְסוּר.** וְהוּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, דִּכְתִיב ״אָנֹכִי עֹמֵד בֵּין ה׳ וּבֵינֵיכֶם״: (טז) **לִנְהֹג בָּהּ עַל־יְדֵי סַרְסוּר.** נוֹהֲגִין שֶׁהַגַּבַּאי אוֹ הַקּוֹנֶה הַמִּצְוֹת עוֹמֵד אֵצֶל סֵפֶר־תּוֹרָה, וְזֶה נִקְרָא סְגָן, כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה ג׳, הַיְנוּ שֶׁהַסְּגָן הוּא כִּבְיָכוֹל בִּמְקוֹם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא מְצַוֶּה לִקְרוֹת לְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה, וְהַקּוֹרֵא הוּא הַסַּרְסוּר בִּמְקוֹם מֹשֶׁה, וְהָעוֹלֶה הוּא הַמְקַבֵּל בִּמְקוֹם כָּל יִשְׂרָאֵל וּבִשְׁלִיחוּתָם [לבוש]. וּבֶאֱמֶת זֶהוּ מִנְהַג הַקַּדְמוֹנִים שֶׁיְּהוּ שְׁלֹשָׁה עוֹמְדִים אֵצֶל סֵפֶר־תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּמַסֶּכֶת סוֹפְרִים פֶּרֶק יד הֲלָכָה יד [וְהוּבָא זֶה בָּאוֹר זָרוּעַ הִלְכוֹת שַׁבָּת], אֶלָּא שֶׁשָּׁם אִיתָא טַעַם אַחַר לָזֶה וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: אֵינוֹ מִן הַמֻּבְחָר שֶׁיַּעֲמֹד הַחַזָּן יְחִידִי לִפְנֵי הַתֵּבָה, אֶלָּא שֶׁיַּעַמְדוּ עִמּוֹ אֶחָד לִימִינוֹ וְאֶחָד לִשְׂמֹאלוֹ כְּנֶגֶד הָאָבוֹת[7]. כָּתַב בְּסֵפֶר שַׁעֲרֵי־אֶפְרַיִם: מִזֶּה יֵשׁ לִלְמֹד, שֶׁיֵּשׁ לִבְחֹר לִסְגָן אִישׁ נִכְבָּד וּבַעַל מַעֲשִׂים טוֹבִים וְדַעַת הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ, שֶׁלֹּא יַחְשְׁדוּהוּ שֶׁבִּשְׁבִיל הֲנָאַת עַצְמוֹ אוֹ אֵיזֶה סִבָּה יִתְמֹךְ כָּבוֹד לְמִי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי אוֹ בְּהִפּוּךְ. וְכֵן רָאוּי לַצִּבּוּר שֶׁלֹּא יְהַרְהֲרוּ אַחַר הַסְּגָן וְיָדוּנוּ אוֹתוֹ בְּכָל עִנְיָן לְכַף־זְכוּת, וְהַדָּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה בְּעֵינֵיהֶם עָלָיו יִתְלוּ כִּי מִשְׁגֶּה הָיָה וְטָעָה בְּשִׁקּוּל הַדַּעַת; וְאַף אִם אֵרַע שֶׁקָּרָא לְאֶחָד שֶׁלֹּא לְפִי כְבוֹדוֹ, וְחוֹשֵׁד לְהַסְּגָן שֶׁעָשָׂה בְּמִתְכַּוֵּן לְהַכְעִיסוֹ, אִם נָגַע יִרְאַת ה׳ בִּלְבָבוֹ יֶשׁ לוֹ לְהִתְאַפֵּק וְלֹא יֹאמַר לוֹ דָּבָר, וְיִשָּׂא קַל־וָחֹמֶר בְּנַפְשׁוֹ: אִם קָרוּץ מֵחֹמֶר תִּפָּעֵם רוּחוֹ בִּנְגֹעַ בִּקְצֵה כְבוֹדוֹ כְּחוּט־הַשַּׂעֲרָה, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ לָחֹשׁ לִכְבוֹד הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא וְלִכְבוֹד תּוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה, שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת שַׁעֲרוּרִיָּה עַל־יְדֵי זֶה [וְהַמַּעֲבִיר עַל מִדּוֹתָיו, מַעֲבִירִין לוֹ עַל כָּל פְּשָׁעָיו]. וְאִם אֶחָד בְּגֹבַהּ אַפּוֹ עָשָׂה מְרִיבָה עִם הַסְּגָן, אַף־עַל־פִּי־כֵן חוֹב עַל הַסְּגָן לִהְיוֹת מִן הַנֶּעֱלָבִים וְלֹא יַנִּיחַ מְקוֹמוֹ; וְאִם הַסְּגָן הִנִּיחַ הַסֵּפֶר־תּוֹרָה וְהָלַךְ לוֹ לְפִי שֶׁזֶּה הִקְנִיטוֹ בִּדְבָרִים, רָאוּי לְעָנְשׁוֹ, כִּי אִם אָדָם חָטָא, סֵפֶר־תּוֹרָה לָמָּה בִּיֵּשׁ! וְכָל עָרוּם יַעֲשֶׂה בְדַעַת וְיָחוּס לִכְבוֹד הַמָּקוֹם וְלִכְבוֹד הַתּוֹרָה וְכוּ׳. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ בְּקִצּוּר: **ה** (יז) **אָמֵן מִפִּי הַצִּבּוּר.** וַאֲפִלּוּ יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁמַּאֲרִיכִין בְּאָמֵן (יד) צָרִיךְ לְהַמְתִּין עֲלֵיהֶם, דְּהָא כֻּלָּם צְרִיכִין לִשְׁמֹעַ הַקְּרִיאָה, לָכֵן צָרִיךְ הַקּוֹרֵא לְהַמְתִּין אֲפִלּוּ עַל הַמַּעוּט שֶׁיִּגְמְרוּ הָאָמֵן[8] וְאַחַר־כָּךְ יַתְחִיל לִקְרֹא. (טו) וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים, שֶׁהַמִּנְהָג שֶׁהַקּוֹרֵא עוֹנֶה אָמֵן עִם הַצִּבּוּר בְּקוֹל רָם[9], וּמַמְשִׁיךְ בּוֹ קְצָת יוֹתֵר מִן הַצִּבּוּר, בִּכְדֵי שֶׁיָּבִינוּ שֶׁמַּתְחִיל לִקְרוֹת וְיַטּוּ אֹזֶן לִשְׁמֹעַ, וּמַתְחִיל לִקְרוֹת מִיָּד. (טז) וְטוֹב שֶׁיַּפְסִיק קְצָת בֵּין אָמֵן לְהַתְחָלַת הַקְּרִיאָה, שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה מֵחֲמַת נְגִינַת אָמֵן שֶׁהוּא דָבוּק אֶל מַה שֶּׁקּוֹרֵא: **ו** (יח) **יְכוֹלִים לִקְרוֹת וְכוּ׳.** פֵּרוּשׁ, מִן הַדִּין אֵין שׁוּם חֲשַׁשׁ אִסּוּר[10], (יז) וְעַל־כֵּן אִם קְרָאוּהוּ וּכְבָר עָלָה לֹא יֵרֵד[11], אַךְ לְכַתְּחִלָּה אֵין מַנִּיחִים לִקְרוֹת מִשּׁוּם עַיִן הָרָע[12]: (יט) **בִּשְׁבִיל עַיִן הָרָע.** וְאֵין נַפְקָא־מִנָּה בֵּין אַחִים מִן הָאָב (יח) אוֹ מִן הָאֵם, וַאֲפִלּוּ אוֹמְרִים שֶׁאֵין מַקְפִּידִים עַל עַיִן הָרָע; וְיֵשׁ שֶׁמַּחְמִירִין אֲפִלּוּ אָב עִם בֶּן־בְּנוֹ מִשּׁוּם עֵינָא בִּישָׁא[13], (יט) וּבִמְקוֹם הַצֹּרֶךְ יֵשׁ לְהַתִּיר עִם בֶּן־בְּנוֹ: (כ) **וַאֲפִלּוּ אִם אֶחָד וְכוּ׳.** רוֹצֶה לוֹמַר, אַף שֶׁמַּפְסִיקִין בְּקַדִּישׁ בֵּינְתַיִם מִכָּל מָקוֹם מַקְרֵי זֶה אַחַר זֶה, כֵּיוָן דְּאֵין מַפְסִיק אַחֵר בֵּינְתַיִם. וְדַוְקָא בְּשַׁבָּת שֶׁאֵין מוֹצִיאִין סֵפֶר־תּוֹרָה אַחֶרֶת לְמַפְטִיר, (כ) אֲבָל אִם מוֹצִיאִין סֵפֶר־תּוֹרָה אַחֶרֶת מֻתָּר[14], וְכֵן אִם הַמַּפְטִיר אֵינוֹ בַּר־מִצְוָה עֲדַיִן, מֻתָּר: (כא) **בִּשְׁמוֹ.** לְאַפּוּקֵי מָקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִים שֶׁלֹּא לִקְרוֹת הַמַּפְטִיר בִּשְׁמוֹ, רַק סְתָם ״יַעֲמֹד מַפְטִיר״, כֵּיוָן שֶׁאֵין פּוֹרְטִין אֶת שְׁמוֹ מֻתָּר אֲפִלּוּ שְׁנֵי אַחִים זֶה אַחַר זֶה אוֹ אָב וּבְנוֹ. (כא) וְדַוְקָא בְּמָקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִין כֵּן, אֲבָל לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּמָקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִין לִקְרוֹת בַּשֵּׁם, לֹא, דְּעַל־יְדֵי־זֶה גּוּפָא הָוֵי (כג) הֶכֵּר טְפֵי. (כג) וְכֵן אִם הַמִּנְהָג שֶׁלֹּא לִקְרוֹת בַּשֵּׁם הוּא בַּשְּׁבִיעִי, מֻתָּר לִקְרוֹתָן בְּשִׁשִּׁי וּשְׁבִיעִי: **ז** (כב) **בְּדֶרֶךְ קְצָרָה.** מִשּׁוּם (כד) כְּבוֹד הַצִּבּוּר שֶׁלֹּא יַמְתִּינוּ עָלָיו הַרְבֵּה[15], (כה) וְגַם מִשּׁוּם כְּבוֹד הַתּוֹרָה, לְהַרְאוֹת שֶׁהִיא חֲבִיבָה עָלָיו וּמְמַהֵר לִקְרוֹת בָּהּ: (כג) **שֶׁהִיא לוֹ בְּדֶרֶךְ אֲרֻכָּה.** שֶׁלֹּא תְּהֵא (כו) נִרְאֶה עָלָיו כְּמַשָּׂא: (כד) **עוֹלֶה בַּפֶּתַח וְכוּ׳.** כִּדְאַמְרִינָן בְּעַלְמָא: (כז) כָּל פִּנּוֹת שֶׁאַתָּה פּוֹנֶה לֹא יְהֵא אֶלָּא דֶּרֶךְ יָמִין: (כה) **וְיֵרֵד בַּפֶּתַח שֶׁכְּנֶגְדּוֹ**[16]. וְאַסְמְכוּהָ לָזֶה (כח) מִקְרָא דִיחֶזְקֵאל מ״ו דִּכְתִיב ״לֹא יָשׁוּב דֶּרֶךְ הַשַּׁעַר אֲשֶׁר בָּא בוֹ כִּי נִכְחוֹ יֵצֵא״[17]. וְגַם הַחַזָּן כְּשֶׁמּוֹלִיךְ הַסֵּפֶר־תּוֹרָה לְהַתֵּבָה (כט) נַמֵּי הַדִּין כֵּן, שֶׁעוֹלֶה בְּדֶרֶךְ יָמִין וְיֵרֵד מֵהַתֵּבָה בַּפֶּתַח שֶׁכְּנֶגְדּוֹ. (ל) וְאֶפְשָׁר דִּבְסֵפֶר־תּוֹרָה לְעוֹלָם עוֹלֶה בְּדֶרֶךְ יָמִין אֲפִלּוּ אִם הִיא דֶּרֶךְ אֲרֻכָּה. וּבִמְקוֹמוֹתֵינוּ שֶׁהַבִּימָה עוֹמֵד תָּמִיד בְּאֶמְצַע נֶגֶד אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמָ״א בְּסִימָן קנ סָעִיף ה בַּהַגָּ״הּ, אִם־כֵּן שְׁנֵי הַדְּרָכִים שָׁוִים וּבְוַדַּאי עוֹלֶה בְּדֶרֶךְ יָמִין. כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים: מִי שֶׁקּוֹרִין אוֹתוֹ לַעֲלוֹת לַתּוֹרָה, יֶשׁ לוֹ לֵילֵךְ בִּזְרִיזוּת מִיָּד, וְלֹא יָרוּץ, מִשּׁוּם כְּבוֹד בֵּית־הַכְּנֶסֶת וּכְבוֹד הַצִּבּוּר: (כו) **עַד שֶׁעָלָה וְכוּ׳.** מִשּׁוּם כְּבוֹד סֵפֶר־תּוֹרָה שֶׁלֹּא יַנִּיחֶנָּה לְבַדָּהּ. וְהַמִּנְהָג לְהַמְתִּין עַד שֶׁמַּתְחִיל הַשֵּׁנִי הַבְּרָכָה, וְהַמְדַקְדְּקִים חוֹשְׁשִׁין שֶׁבַּדֶּרֶךְ לֹא יוּכְלוּ לִשְׁמֹעַ הַקְּרִיאָה כַּהֹגֶן, לָכֵן מַמְתִּינִין עַד שֶׁיְּסַיֵּם הַשֵּׁנִי[18] וְיוֹרְדִים בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא.

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יג) בֵּית־יוֹסֵף: (יד) מֶגֶן־אַבְרָהָם וש״א: (טו) תְּשׁוּבַת מַהֲרַ״ם מִינְץ וְאֵלִיָּה רַבָּה וש״א: (טז) שַׁעֲרֵי־אֶפְרַיִם: (יז) דֶּרֶךְ־הַחַיִּים בְּשֵׁם כַּמָּה אַחֲרוֹנִים: (יח) אַחֲרוֹנִים: (יט) דֶּרֶךְ־הַחַיִּים, וּבְשַׁעֲרֵי־אֶפְרַיִם מַתִּיר בִּמְקוֹם הַצֹּרֶךְ גַּם בְּאַחִים מִן הָאֵם: (כ) אַחֲרוֹנִים: (כא) אֵלִיָּה רַבָּה וְדֶרֶךְ־הַחַיִּים: (כג) וּבְשַׁעֲרֵי־אֶפְרַיִם מֵקַל בָּזֶה בִּמְקוֹם צֹרֶךְ גָּדוֹל, אוֹ יַעֲלֶה מֵעַצְמוֹ בְּלִי קְרִיאָה כְּלָל: (כג) אַחֲרוֹנִים: (כד) לְבוּשׁ: (כה) פְּרִי־מְגָדִים: (כו) לְבוּשׁ: (כז) בֵּית־יוֹסֵף: (כח) לְבוּשׁ וְהַגְּרָ״א: (כט) מֶגֶן־אַבְרָהָם וש״א: (ל) דִּבְיָחִיד שֶׁעוֹלֶה לַתּוֹרָה הַטַּעַם מִשּׁוּם כְּבוֹד הַצִּבּוּר וּמִשּׁוּם כְּבוֹד הַתּוֹרָה וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בִּפְנִים, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא לֹא שַׁיָּךְ זֶה [פמ״ג]:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

מ שו״ת רַשְׁבָּ״א

ח [מ]כָּל תֵּבָה שֶׁהִיא קְרִי וּכְתִיב, הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי שֶׁתְּהֵא נִכְתֶּבֶת כְּמוֹ שֶׁהִיא בַּתּוֹרָה וְנִקְרֵית בְּעִנְיָן אַחֵר. וּמַעֲשֶׂה בְּאֶחָד שֶׁקָּרָא כְּמוֹ שֶׁהִיא כְּתוּבָה בִּפְנֵי גְּדוֹלֵי הַדּוֹר, הָרַבָּנִים ה״ר יִצְחָק אַבּוּהַב וְהר״ר אַבְרָהָם וַאלַאנְסִי וְהר״ר שְׁמוּאֵל וַאלַאנְסִי בְּנוֹ ז״ל, וְהִתְרוּ בּוֹ שֶׁיִּקְרָא (כז) כְּפִי הַמְּסוֹרָה וְלֹא רָצָה, וְנִדּוּהוּ וְהוֹרִידוּהוּ מֵהַתֵּבָה:

קמב דִּין מִי שֶׁקָּרָא וְטָעָה, וּבְמָקוֹם שֶׁאֵין שָׁם מִי שֶׁיּוֹדֵעַ לִקְרוֹת בְּדִיּוּק. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א רַמְבַּ״ם פֶּרֶק י״ב מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה
ב כְּתָבֵי מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי יִשְׂרָאֵל

א [א]קָרָא וְטָעָה (א) אֲפִלּוּ בְּדִקְדּוּק אוֹת אַחַת, (ב) *מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. הגה וְכֵן דִּין (ג) הַחַזָּן הַקּוֹרֵא. וְדַוְקָא שִׁנּוּי שֶׁמִּשְׁתַּנֶּה עַל־יְדֵי־זֶה הָעִנְיָן, (ד) *אֲבָל אִם טָעָה בִּנְגִינַת הַטַּעַם אוֹ (ה) בַּנִּקּוּד (ה) *אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, אֲבָל גּוֹעֲרִין (ו) בּוֹ (ב״י ופסקי מהרא״י סימן קפא): ב [ב]וְיִשּׁוּב שֶׁיֵּשׁ שָׁם מִנְיָן וְאֵין מִי שֶׁיּוֹדֵעַ לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה

בַּאֵר הֵיטֵב

הַשֵּׁנִי הַבְּרָכָה. וְהַמְדַקְדְּקִים חוֹשְׁשִׁים שֶׁבַּדֶּרֶךְ לֹא יוּכַל לִשְׁמֹעַ הַקְּרִיאָה כַּהֹגֶן, לָכֵן מַמְתִּינִים עַד שֶׁיְּסַיֵּם הַב׳ וְיוֹרֵד בֵּין גַּבְרָא לְגַבְרָא, מ״א. [כָּתַב בִּתְשׁוּבַת מ״ע סִימָן פג: שְׁנַיִם הַמִּתְגָּאִים זע״ז מִי יַעֲבֹר לִפְנֵי חֲבֵרוֹ, רָאוּי לְהוֹכִיחָם בִּדְבָרִים כְּפִי מַה שֶּׁהֵם נוֹחִים לְקַבֵּל, דְּבִקְדֻשַּׁת הַמָּקוֹם לֹא יִסְבְּלוּ גַּאֲוָה וְבוּז בְּשׁוּם פָּנִים כו׳, ע״ש. כָּתַב בְּסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה: רַע הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר עוֹשִׂים קְצָת בְּחַג־הַסֻּכּוֹת שֶׁעוֹמְדִין קְצָת עִם לוּלְבֵיהֶם וְאֵינָם מַקִּיפִים מִשּׁוּם כְּבוֹד מִי בָּרֹאשׁ כו׳, ע״ש]:

(ה) בַּנִּקּוּד. וּבַנִּקּוּד נַמִּי כְּשֶׁמִּשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן, כְּגוֹן יַעֲשֶׂה בְּפַתָּח יֵעָשֶׂה

בֵּאוּר הֲלָכָה

דְּשֶׁמָּא יִתֵּן הַשּׁוֹמֵעַ לִבּוֹ לָזֶה שֶׁקּוֹרֵא עַל־פֶּה וְלֹא לִקְרִיאַת חַזָּן, וְהָכִי נַמִּי יֵשׁ לָחֹשׁ כְּעֵין זֶה. אַךְ יֵשׁ לִדְחוֹת, דְּכֵיוָן שֶׁאֵין קוֹרִין בְּבֵית־אַחַת אֵין לָחֹשׁ לָזֶה, וְאַחַר־כָּךְ מָצָאתִי בָּאַחֲרוֹנִים שֶׁדִּבְּרוּ בָּזֶה:

* **מַחֲזִירִין אוֹתוֹ.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, וְהוּא מֵהַחַיֵּי־אָדָם לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ [אַף דְּבִתְשׁוּבַת מהרא״י סִימָן קפא לֹא בְּרִירָא לֵהּ כֻּלֵּי הַאי דָּבָר זֶה, דְּכָתַב שָׁם דְּמַשְׁמַע קְצָת, מִכָּל מָקוֹם פַּשְׁטוּת הַלָּשׁוֹן דְּמַחֲזִירִין מְצַדְּדִין כֵּן]. וּלְפִי זֶה אִם כְּבָר גָּמְרוּ הַקְּרִיאָה וְנִזְכְּרוּ שֶׁטָּעוּ בְּתֵבָה שֶׁהָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל־יְדֵי זֶה, לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ יִצְטָרֵךְ לַחֲזֹר וְלִקְרוֹת פָּסוּק זֶה וְעוֹד שְׁנֵי פְּסוּקִים עִמּוֹ, וּבִבְרָכָה לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ, כְּמוֹ בְּדִלֵּג פָּסוּק אוֹ תֵּבָה בְּסִימָן רפב. וּבְחַיֵּי־אָדָם כָּתַב, דִּלְעִנְיָן בְּרָכָה סַמְכִינָן עַל הַפּוֹסְקִים דְּסוֹבְרִין דַּאֲפִלּוּ בְּנִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר בְּדִיעֲבַד, עַיֵּן שָׁם. וְאַף דְּבֶאֱמֶת לֹא בְּרִירָא דָּבָר זֶה, דְּהַטּוּר אוֹ שְׁאָרֵי הַמְּקִלִּין יִסְבְּרוּ דַּאֲפִלּוּ בְּנִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר [עיין במפרשי השו״ע], מִכָּל מָקוֹם לְמַעֲשֶׂה יֵשׁ לִנְהֹג כְּוָתֵהּ, דִּבְלָאו הָכֵי לֹא בְּרִירָא דָּבָר זֶה, דִּלְדַעַת הָרַמְבַּ״ם שֶׁפָּסַק דְּמַחֲזִירִין יִסְבֹּר דַּאֲפִלּוּ גָּמַר כָּל הַקְּרִיאָה יִצְטָרֵךְ לַחֲזֹר, דְּלָמָא כַּוָּנָתוֹ דִּבְשָׁעָה שֶׁעוֹסֵק בְּאֵלּוּ הַפְּסוּקִים יַחֲזֹר אֲבָל לֹא דְּאֵינוֹ יוֹצֵא אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד; וְאַף דְּמֵהרא״י כָּתַב דְּמַשְׁמַע קְצָת דְּאֵינוֹ יוֹצֵא, לֹא מִשּׁוּם זֶה נִסְמֹךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ[9]. וְדַע דְּלִכְאוֹרָה נִרְאֶה דְּדִין זֶה דְּהַשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ הוּא דַוְקָא בְּשַׁבָּת, אֲבָל בִּימוֹת הַחֹל אוֹ בְּמִנְחָה בְּשַׁבָּת, דְּקַיְמָא לָן בְּסִימָן קלז דַּאֲפִלּוּ פָּסוּק אֶחָד שָׁלֵם כְּשֶׁדִּלֵּג אֵינוֹ חוֹזֵר, הוּא הַדִּין בָּזֶה[10]. וְאוּלָם אֶפְשָׁר דְּזֶה גָּרַע טְפֵי, לְפִי מַאי דְּאִיתָא בִּירוּשַׁלְמִי בִּמְגִלָּה בְּפֶרֶק הַקּוֹרֵא עוֹמֵד הֲלָכָה א: אָמַר ר׳ יוֹנָה, אַף־עַל־גַּב דְּאַתְּ אָמַר שֶׁאֵין הַתַּרְגּוּם מְעַכֵּב, מִכָּל מָקוֹם אִם טָעָה [הַיְנוּ שֶׁתִּרְגֵּם הַמְתַרְגֵּם שֶׁלֹּא כְּהֹגֶן] מַחֲזִירִין אוֹתוֹ, וְאֶפְשָׁר דְּהוּא הַדִּין הָכָא אִם אָמַר תֵּבוֹת בְּאוֹתִיּוֹת אֲחֵרוֹת שֶׁהָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל־יְדֵי־זֶה גָּרַע טְפֵי[11], אוֹ אוּלַי דְּשָׁם כֵּיוָן שֶׁתִּרְגֵּם לִפְנֵי הַכֹּל אֶת בָּאוּר הַתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַּהֲלָכָה, אָתֵי מִנֵּהּ חֻרְבָּא וּלְכָךְ פָּסְקוּ דְּמַחֲזִירִין, וְצָרִיךְ עִיּוּן[12]: * **אֲבָל אִם טָעָה וְכוּ׳.** פָּשׁוּט דְּדַוְקָא בְּטָעוּת בְּאֵיזֶה אוֹת, אֲבָל אִם חִסֵּר אֵיזֶה תֵּבָה, אֲפִלּוּ לֹא נִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן עַל־יְדֵי־זֶה, כְּגוֹן ״כִּי אֲנִי הִכְבַּדְתִּי״ וְקָרָא ״כִּי הִכְבַּדְתִּי״, לֹא יָצָא וְצָרִיךְ לַחֲזֹר, דְּלֹא נִזְכָּר בְּשׁוּם מָקוֹם בְּחִסֵּר תֵּבָה שֶׁיְּהֵא חִלּוּק בֵּין נִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן אוֹ לֹא: * **אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ.** וּבְבֵאוּר הַגְּרַ״א מְפַקְפֵּק אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה, כְּגוֹן ״מִצְרִים מִצְרִיִּים״ וְכַדּוֹמֶה, וְכֵן אִם טָעָה בֵּין ״אִם״ לְ״וְאִם״ נַמִּי דַּעְתּוֹ דְּמַחֲזִירִין, וְכֵן פָּסַק הַפְּרִי חָדָשׁ, דַּאֲפִלּוּ בִּמְקוֹם ״אַהֲרֹן״ קָרָא ״הֲרֹן״ [בְּפַתָּח אֶלָּא שֶׁחִסֵּר הָאֶלֶף] וּבִמְקוֹם ״מִצְרִים״ ״מִצְרִיִּים״, דְּאֵין הָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל־יְדֵי־זֶה, נַמִּי חוֹזֵר, וּמְסַיֵּם: מִיהוּ, אִם לֹא טָעָה בָּאוֹתִיּוֹת אֶלָּא בְּנִקּוּדָם אוֹ בְּטַעְמָם, וְאֵין הָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה בְּשׁוּם דָּבָר עַל־יְדֵי־זֶה, אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ רַק גּוֹעֲרִין בּוֹ, עַיֵּן שָׁם. וּמִסְתַּבְּרָא דְּגַם הַגְּרַ״א מוֹדֶה לָזֶה. וּבְדֶרֶךְ־הַחַיִּים הִפְרִיז עַל הַמִּדָּה וּפָסַק דַּאֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁהָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה, מִי שֶׁנּוֹהֵג לְהָקֵל שֶׁלֹּא לְהַחֲזִיר אֵין לִמְחוֹת בְּיָדוֹ, וְהֵבִיא זֶה מֵאֵלִיָּה רַבָּה; וְלֹא מִסְתַּבְּרָא לְהָקֵל כָּל־כָּךְ בְּדָבָר שֶׁמַּעְקֵר הַדִּין חוֹזֵר בְּכָל גַּוְנֵי, כְּמוֹ שֶׁהוֹכִיחַ הַגְּרַ״א, וְדֵי לָנוּ לְהָקֵל בַּמֶּה שֶׁהֵקֵל הָרַמְ״א:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וּכְשֶׁיּוֹרֵד מִן הַבִּימָה (לא) יֵלֵךְ בְּנַחַת וְלֹא יָרוּץ, שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה עָלָיו כְּמַשָּׂא: ח (כז) כְּפִי הַמְּסוֹרָה. רוֹצֶה לוֹמַר, הַקַּבָּלָה שֶׁקִּבַּלְנוּ לִקְרוֹתָהּ[19], וְלֹא אַזְלִינָן בָּתַר הַכְּתִיבָה[20] (דְּנִקְרָא מָסֹרֶת בְּעַלְמָא, אֵם לַמָּסֹרֶת[21]); וְלֵיכָא מִשּׁוּם אִסּוּר לִקְרוֹת בַּתּוֹרָה אֲפִלּוּ אוֹת אַחַת שֶׁלֹּא מִן הַכְּתָב, דְּשָׁאנֵי הָכָא שֶׁכָּךְ הִיא הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי [מטה־יהודה]:

א (א) אֲפִלּוּ בְּדִקְדּוּק אוֹת אַחַת. כְּגוֹן (א) שֶׁחִסֵּר אוֹ הוֹסִיף אֵיזֶה אוֹת וְכַדּוֹמֶה, כְּמוֹ שֶׁיְּבֹאַר לְקַמֵּהּ[1]: (ב) מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. שֶׁיִּקְרָאֶנָּה בְּדִקְדּוּק[2]. וְהַיְנוּ, בֵּין כְּשֶׁהוּא עוֹמֵד עֲדַיִן בְּפָסוּק זֶה וּבֵין שֶׁכְּבָר גָּמַר הַפָּרָשָׁה, (ג) וַאֲפִלּוּ בֵּרַךְ לְאַחֲרֶיהָ נַמִּי, הָעוֹלֶה אַחֲרָיו חוֹזֵר לְאוֹתוֹ פָּסוּק, (ג) וְקוֹרֵא מִמֶּנּוּ וּלְהַלֵּן עַד סוֹף הַפָּרָשָׁה, וְעוֹד שְׁלֹשָׁה פְּסוּקִים מִפָּרָשָׁה שֶׁאַחֲרֶיהָ: (ג) הַחַזָּן הַקּוֹרֵא. כְּלוֹמַר, עַכְשָׁו שֶׁהַחַזָּן הוּא הַקּוֹרֵא[3], נַמִּי דִּינָא הָכֵי, אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא אֵינוֹ מְבָרֵךְ עַל הַקְּרִיאָה, דְּלָאו בִּבְרָכָה תַּלְיָא מִלְּתָא: (ד) אֲבָל אִם טָעָה וְכוּ׳. וְהוּא הַדִּין אִם חִסֵּר אוֹ הוֹסִיף אֵיזֶה אוֹת בְּמָקוֹם שֶׁאֵין הָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל־יְדֵי־זֶה, כְּגוֹן (ד) שֶׁקָּרָא לְ״אַהֲרֹן״ ״הֲרֹן״ בְּפַתָּח בְּלֹא אֶלֶף (ה) אוֹ לְ״מִצְרִים״ ״מִצְרִיִּים״ וְכַדּוֹמֶה. וְנָקַט נְגִינָה וְנִקּוּד, מִשּׁוּם דְּעַל־פִּי־רֹב אֵין הָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל־יָדָם. וּבַנִּקּוּד נַמִּי, (ו) אִם אֵרַע שֶׁהָעִנְיָן נִשְׁתַּנֶּה עַל־יְדֵי־זֶה, כְּגוֹן ״יַעֲשֶׂה״ בְּפַתָּח קָרָא ״יֵעָשֶׂה״ בְּצֵירֵי אוֹ לְהִפּוּךְ, אוֹ ״בַּחֲלֵב״ בַּחֲטָף קָרָא ״בְּחֵלֶב״ בְּצֵירֵי, (ז) אוֹ ״יוֹשֵׁב״ ״יָשֵׁב״, וְכֹל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה שֶׁהָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה בְּוַדַּאי, מַחֲזִירִין אוֹתוֹ גַּם בַּנִּקּוּד[4]. וּבְסֵפֶר שֻׁלְחָן־עֲצֵי־שִׁטִּים הוֹסִיף עוֹד, דְּהוּא הַדִּין בִּנְגִינַת הַטְּעָמִים כְּשֶׁהָעִנְיָן מִשְׁתַּנֶּה עַל־יְדֵי־זֶה, כְּגוֹן שֶׁקָּרָא מְשָׁרֵת בִּמְקוֹם מַפְסִיק, מַחֲזִירִין אוֹתוֹ[5] (וּדְלֹא כְּמוֹ שֶׁאוֹמְרִים הֶהָמוֹן שֶׁאִם קָרָא אֶת הַשֵּׁם[6] אֵין מַחֲזִירִין בְּטָעָה בִּנְגִינָה): (ה) אֵין מַחֲזִירִין אוֹתוֹ. הַיְנוּ (ח) בֵּין בְּחַזָּן הַקּוֹרֵא וּבֵין הָעוֹלֶה: (ו) בּוֹ[7]. וְכָתַב בִּתְשׁוּבַת מַהֲרַ״מ מִינְץ: הַחַזָּן צָרִיךְ לַחֲזֹר מִתְּחִלָּה הַסִּדְרָא שֶׁתְּהֵא שְׁגוּרָה בְּפִיו כָּל הַדִּקְדּוּקִים בִּמְתָגִין, לְעֵיל וּמִלְּרַע, יָמִין וּשְׂמֹאל[8], וְיִקְרָא בְּמִתּוּן וְלֹא בִּמְהִירוּת, וְאוּלַי יַבְלִיעַ שׁוּם

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(לא) אַחֲרוֹנִים: (א) כֵּן מַשְׁמַע בְּבֵית־יוֹסֵף שֶׁהֵבִיא מִירוּשַׁלְמִי, עַיֵּן שָׁם: (ג) חַיֵּי־אָדָם לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן־עָרוּךְ: (ג) כַּנַּ״ל, לְרַוְחָא דְמִלְּתָא שֶׁלֹּא יְהֵא מִנְכַּר כָּל־כָּךְ לְעֵינֵי הַצִּבּוּר הַשִּׁנּוּיִים שֶׁעוֹשִׂין, אֲבָל מִדִּינָא סַגִּי אִם יִקְרָא הַפָּסוּק זֶה וּשְׁנַיִם עִמּוֹ וִידַלֵּג עַד סוֹף הַפָּרָשָׁה, וְיַתְחִיל אַחַר־כָּךְ לְהָעוֹלֶה מִתְּחִלַּת הַפָּרָשָׁה שֶׁהַקּוֹרֵא עוֹמֵד עַתָּה בָּהּ; וְאֶפְשָׁר עוֹד דַּאֲפִלּוּ פָּסוּק אֶחָד סַגִּי, כֵּיוָן שֶׁקּוֹרֵא אַחַר־כָּךְ לְהָעוֹלֶה זֶה עוֹד פָּרָשָׁה: (ד) אֵלִיָּה רַבָּה וּפְרִי חָדָשׁ, שֶׁזֶּה מִקְרֵי לֹא נִשְׁתַּנֶּה הָעִנְיָן, וּדְלֹא כְּחַיֵּי־אָדָם: (ה) פְּרִי חָדָשׁ וְכֵן מוּכָח מֵהַגְּרַ״א, דַּהֲלֹא זֶה דּוֹמֶה לְ״יְהוּדִים״ ״יְהוּדִיִּים״: (ו) מָגֵן־אַבְרָהָם וש״א: (ז) כֵּן אִיתָא לְקַמָּן

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com